آوازتاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 чоп мешавад

Номҳои пешинаи рӯзнома «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (соли 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991)

Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

10 январи соли 2026 Шанбе № 3 (15222)

e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru

ИМКОНИЯТҲО — ВОСИТАИ ҲАВАСМАНДКУНИИ СОҲИБКОРОН

Дар ноҳияи Қизилтеппаи вилояти Навоӣ дар корхонаи хориҷии масъулияташ маҳдуди «CBC Navoiy» истеҳсоли дастпӯшакҳои сохтмонӣ бо рӯйпӯши поливинилхлорид ва латекс ба роҳ монда шудааст. Марҳилаи аввали лоиҳа моҳи июли соли 2023 ба истифода дода шуда, дар семоҳаи сеюми соли 2025 марҳилаи дуюми он ба фаъолият шурӯъ кард.

– Айни ҳол маҳсулоти худро сад дар сад ба содирот мебарорем, – мегӯяд роҳбари корхона, соҳиби нишони сарисинагии «Фаол тадбиркор» Қудратҷон Ҷумъабоев. – Соли 2024 ба маблағи 7,5 миллион доллар маҳсулот содир кардем ва дар соли 2025 ин нишондиҳанда чанд баробар афзоиш ёфт. Дар доираи лоиҳа марҳилаи латексӣ ранг кардани дастпӯшакҳо низ анҷом дода мешавад, ки дар натиҷа самаранокӣ ба таври назаррас баланд мегардад. Баробари ба кор даромадани лоиҳа бо иқтидори пурра, дар завод ҳар моҳ 25 миллион ҷуфт дастпӯшакҳои сохтмонӣ истеҳсол шуда, ҳар моҳ ба маблағи 3 миллион доллар содирот амалӣ мегардад. Дар корхона 1200 нафар бо ҷойи кор таъмин мешаванд.

***Дар сурат:** дар корхонаи хориҷии масъулияташ маҳдуди «CBC Navoiy» .*

Суратгир: С. АСЛОНОВ (ЎзА).

Муносибат

ЗАНОН ДАР МЕҲВАРИ ТАВАҶҶУҲ

Боиси ифтихор аст, ки дар кишвари соҳибистиқлоли мо, бо мақсади дастгирии занон, таъмини баробарии гендерӣ дар ҷомеа ва иштироки фаъоли онҳо аҳамияти хос дода мешавад. Дар ин замина онҳо дар ислоҳоти доманфарохе ширкати фаъолона доранд, ки дар соҳаҳои гуногун татбиқ мегардад. Хусусан, ислоҳот дар низоми оила ва занон муъҷиби анҷоми корҳои хеле мақсаднок аз ҳамин шумор мебошад.

Президенти муҳтарами мо дар Паёми худ ба Олий Маҷлис ва мардуми сермиллати Ӯзбекистон бори дигар занон ва шаъну шарафи онҳоро ситоиш ва эътироф кард. Вай гуфт:

«Ҳимояи шаъну шарафи занон ва ҳифзи фарзандон аз замонҳои қадим барои мардон масъалаи шараф ва ифтихор буд. Аммо он далел, ки занон ва кӯдакон дар ҷомеаи мо ба шаклҳои гуногуни зӯроварӣ дучор мешаванд, барои мардуми мо, ки таърихи бузург, маънавият ва маърифати баланд доранд ва оиларо муқаддас медонанд, комилан қобили қабул нест!»

Ин ҳарфҳои Сарвари давлат ҳамаи мо, занону духтарони вилоятро хеле рӯҳбаланд намуд, зеро дар меҳвари гуфтаҳои ӯ маҳз мубориза алайҳи зӯроварии хонаводагӣ меравад, ки танҳо масъалаи хоси як ё якчанд оила нест, балки он масъалаи тамоми ҷомеаи кишварамон мебошад. Президент дар идомаи суханронӣ чунин таъкид кард, ки ҳеҷ кас ҳақ надорад, занҳоро дар иҳотаи мушкилоташон танҳо гузорад.

Дар ҷараёни суханронии худ Ш. Мирзиёев аз Шӯрои ҳамоҳангсозии ҷумҳуриявӣ оид ба пешгирии зӯроварӣ нисбати занон ва кӯдакон даъват кард, ки бо сафарбар кардани ҳамаи мақомоти давлатӣ ва ҷомеа, низоми муассиреро барои бартараф кардани чунин ҳолатҳои манфӣ эҷод кунанд ва парлумону ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар ин равандҳо фаъолона иштирок намоянд.

Бемуҳобот, дастгирӣ, эътимод ва таваҷҷуҳи бузург барои мо мебошад, барои ҳамин ҳар як узви ҷомеаи занҳо бояд дарк намояд, ки вай мавриди таваҷҷӯҳи хоси Президент қарор дорад. Инчунин бори дигар таъкид мекунам, ки ҳамаи роҳбарони масъули Низоми оила ва занони вилоят ҳар як сухани роҳбари давлатамонро ҳамчун барномаи асосии фаъолияти худ маҳсуб дониста, барои некӯаҳволии оилаҳо, хушбахтӣ ва саломатии занон кӯшишу ғайрат ба харҷ медиҳанд.

Президент тавассути Паёми худ ба Олий Маҷлис ва мардуми кишвар таъсиси Шӯрои ҳамоҳангсозии ҷумҳуриявӣ оид ба пешгирии зӯроварӣ нисбати занон ва кӯдаконро таъкид кард ва афзуд, ки ин ниҳод системаи муассирро барои бартараф кардани ҳолатҳои манфӣ, мисли зӯроварӣ, фишор ва таҳқир болои занон сафарбар намояд ва ба ин раванд ҳамаи мақомоти давлатӣ ва ҷомеаи васеъро ҷалб кунад.

Комила КАВЛОНОВА, муовини ҳокими вилояти Фарғона, сардори Садорати оила ва занону духтарон.

Дар роҳи рушд

РАҚАМИКУНОНӢ ҶАРАЁНИ ТЕХНИКӢ НЕСТ, БАЛКИ...

Ҷараёни рақамикунонӣ дар ҳама соҳа бо суръат пеш меравад. Низоми идоракунии давлатӣ низ дар ин ҷараён истисно нест. Баръакс, технологияҳои рақамӣ ба воситаи асосии ташкили босифат, шаффоф ва самараноки вазифаҳои давлатӣ табдил ёфтаанд.

Рақамикунонӣ на танҳо суръати пешниҳоди хидматро афзоиш медиҳад, балки боварии шаҳрвандонро ба давлат мустаҳкам мекунад.

Мақсади асосии рақамикунонӣ дар идоракунии давлатӣ автоматикунонии ҷараёнҳо бо кам кардани омили инсонӣ, фароҳам овардани шароити мусоид барои шаҳрвандон ва суръат бахшидан ба ҷараёни иттилоот мебошад.

Аз аввали солҳои 2000-ум Ӯзбекистон ба рушд ва рақамикунонии технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ афзалият медиҳад. Аз ҷумла, дар «Барномаи ҳамаҷонибаи рушди низоми миллии иттилоот ва коммуникатсияи Ҷумҳурии Ӯзбекистон дар солҳои 2013–2022», «Стратегияи амалҳо оид ба панҷ самти афзалиятноки рушди Ҷумҳурии Ӯзбекистон дар солҳои 2017–2021», инчунин, «Ӯзбекистони рақамӣ–2030» ва «Стратегияи рушди Ӯзбекистони Нав барои солҳои 2022–2026» як қатор тадбирҳо барои татбиқи табдили рақамӣ дар иқтисодиёти миллӣ, саноат ва умуман ҷомеа пешбинӣ шудаанд.

Аз ҷумла, ба кор андохтани системаи асосии ҳукумати электронӣ–Портали ягонаи интерактиви хидматрасонии давлатӣ, дар ин самт, инчунин дар ҷорӣ ва рақамикунонии технологияҳои нав дар идоракунии давлатӣ комёбиҳои назаррас ба даст омадаанд.

Муҳимтарин шартҳои татбиқи бомуваффақияти Стратегияи «Ӯзбекистони рақамӣ–2030» дастгирии молиявии бахш ва баланд бардоштани саводнокии рақамии аҳолӣ мебошад.

Аз рӯи маълумот гуфтан мумкин, дар Ӯзбекистон шумораи умумии корбарони интернет ба 27,2 миллион нафар расидааст.

Хидматҳои давлатӣ дар асоси тамоюли «як оина» иҷро карда шуда, ба коғазбозии аз ҳад зиёд роҳ намемонад.

Шаҳрвандон метавонанд хидматҳоеро ба монанди андоз, пардохтҳо, бақайдгирӣ ва гирифтани иҷозатномаҳоро аз хонаҳои худ набаромада иҷро кунанд. Дар ин ҷараён хатари коррупсия кам мешавад, зеро ҳамаи равандҳо ба таври электронӣ анҷом дода мешаванд. Вақт ва захираҳо сарфа карда мешаванд ва сифати хизматрасонӣ беҳтар мегардад.

Айни замон ба иҷрои амалии ин барномаҳо гувоҳ мешавему худамон низ ҳамчун иштирокчии ҷараёни рақамикунонӣ аз ин истифода мебарем.

– Рӯзе ба поликлиникаи деҳа рафтам. Дигаргуниҳо хеле бисёр. Деҳаамон аз маркази ноҳия 22 км. дур. Аммо рафти кор, тартиби беморқабулкунӣ... ҳамааш автоматиконида шудааст. Аз шароити шаҳриён фарқе надорад, – ҳикоя кард муаллими собиқадор Турсунбой Шаропов дар як сӯҳбат. – Ба патронажи маҳалла вохӯрда будам, маро ба хонае, ки якчанд компютер доштааст, даровард ва маълумоти иловагиро ба компютер навишту ба хонаи лаборатория рафтанамро таъин намуд. Коғаз надодед-ку, гӯям «Коғазатон аллакай аз шумо пештар расида рафт, муаллим», – гӯён ҷавоб дод. Замона ниҳоят хуб, чӣ хоҳӣ дар вақташ, дар пешат муҳайё. 70 сол умр дидам. Дар давоми ин сол ҳар чӣ гуна вазъиятҳои душворро дидем. Афзалиятҳое, ки дар соҳаи маориф амалӣ гаштаанд, ба дил ҷӯшу хурӯш меорад, хоҳиш пайдо мешавад, ки боз ба кор – ба мактаб гардам. Ҳоло, дар ҳама соҳа имкониятҳо, шароитҳои хуб ҳадду канор надоранд. Ба қадри ин ҳаёт расему шукрона кунем.

Бо овардани ин гуна мисоли ҳаётӣ дигаргунӣ ва пешравиҳое, ки танҳо дар соҳаи тиббиёт ба назар мерасад, гуфта гузаштем. Ин хел ҷараёнҳои тезкорро дар ҳамаи соҳа дидан мумкин.

Яке аз марҳилаҳои муҳими рақамикунонӣ ташкили мубодилаи маълумот байни мақомоти давлатӣ тавассути платформаи ягона мебошад. Ин зарурати пур кардани як маълумотро чанд маротиба бартараф мекунад, хатогиҳоро ҳангоми пешниҳоди хизматрасонӣ ба шаҳрвандон кам карда, имкон медиҳад, ки таҳлили статистикӣ ва асосноккунии ҳамаҷонибаи қарорҳои идоракунӣ анҷом дода шавад.

Системаҳои рақамӣ гардиши ҳуҷҷатҳо ва интизоми иҷроро автоматӣ мекунанд. Мӯҳлат, сифат ва сабаби ҳар як вазифа бо таврӣ электронӣ инъикос меёбанд. Ин ба роҳбарон имкон медиҳад, ки зудтар қарорҳо қабул кунанд.

Рақамикунонӣ танҳо як ҷараёни техникӣ нест. Он пеш аз ҳама ташкили нави фаъолиятро талаб мекунад. Аз ин рӯ, хизматчиёни давлатӣ бояд дар мавзӯъҳои малакаҳои рақамӣ, усулҳои корҳои замонавӣ ва қоидаҳои амнияти киберӣ машғулот ташкил кунанд.

Бо афзоиши ҳаҷми маълумот ба ҳифзи он низ аҳамият меафзояд.

Тадбирҳои амнияти киберӣ, технологияҳои рамзгузорӣ ва кори устувори серверҳо аз ҷумлаи афзалиятҳои идоракунии давлатӣ мебошад. Агар амнияти маълумотҳо таъмин карда нашавад, ҳамаи дастовардҳои рақамикунонӣ зери хатар мемонад.

Рақамӣ кардани низоми идоракунии давлатӣ на танҳо як навсозии техникӣ, балки марҳилаи нав дар фарҳанги идоракунӣ ва муносибатҳои шаҳрвандӣ мебошад. Он ба ҷомеа хидматҳои кушода расонида, хизматҳои замонавӣ ва самаранокии давлатиро фароҳам меорад ва дар айни замон ба рушди иқтисодӣ низ мусоидат мекунад.

Шоҳида ДАМИНОВА, хабарнигори «Овози тоҷик».

Ислоҳоти рақамӣ

Дар мамлакати мо сатҳи фарогирии мавзеъҳои аҳолинишин бо алоқаи мобилӣ ба 99,5 фоиз расонида шуд. Иншооти иҷтимоӣ 100 фоиз бо хидматрасониҳои интернети баландсуръат таъмин гардиданд. Соли 2025 ба таври иловагӣ 53,5 ҳазор километр хати нахи оптикӣ гузаронида шуд. Дар натиҷа Ӯзбекистон мавқеи худро дар индекси глобалии «Speedtest Global Index» аз рӯи суръати интернет хеле беҳтар намуд: дар панҷ соли охир суръати интернети мобилӣ аз мақоми 133-юм ба 71-ум, яъне 62 зина боло рафт.

ВОҚЕИЯТИ НАВИ ӮЗБЕКИСТОНИ НАВ: ИНТЕРНЕТИ БОСУРЪАТ, БОСИФАТ ВА ДАСТРАС

Ин санаду маълумот далелҳои беасос ё танҳо ҳисоботӣ нестанд, балки гувоҳи равшани пешрафт, тағйироти воқеӣ ва самаранокии сиёсати ҷорӣ дар соҳаи рушди инфрасохтори рақамӣ мебошанд.

Дар ҳақиқат, солҳои охир дар мамлакат пойгоҳи ҳуқуқии ин бахш ташаккул ёфта, ҷиҳати таҷдиди инфрасохтори телекоммуникатсионӣ, беҳтар намудани сифати хидматрасониҳои алоқа, намудҳои онҳо, густариш додани фарогирии алоқа ва интернети мобилӣ дар минтақаҳо, бахусус дар мавзеъҳои дурдаст чораҳои мукаммали ташкилию техникӣ андешида шуданд.

(Давомаш дар саҳ.2).

Акрамҷон НЕЪМАТОВ:

ТАҲКИМИ ҲУВИЯТИ МИНТАҚАВӢ – ПОЯИ РУШДИ ОЯНДАИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ

Муовини якуми директори Институти таҳқиқоти стратегӣ ва байниминтақавии назди Президенти Ӯзбекистон Акрамҷон Неъматов дар мусоҳиба бо хабарнигори АИ «Дунё» муҳимтарин рӯйдоди соли 2025-ро барои кишварҳои Осиёи Марказӣ чунин арзёбӣ кард:

– Ба назари ман, муҳимтарин рӯйдод раёсати Ӯзбекистон дар Мулоқоти машваратии сарони давлатҳои Осиёи Марказӣ буд. Ин воқеан тамоюли ҳамкории зичтарро таҳким бахшид ва омодагии кишварҳоро барои якҷо ҳаракат кардан, ба ӯҳда гирифтани масъулият бароиояндаи умумӣ, ҳамоҳангсозии муштараки амалҳо ва қабули қарорҳо ба манфиати тамоми минтақа нишон дод. Сабаб одӣ аст: агар кишварҳои минтақа дар ҳамбастагӣ фаъолият кунанд, ҳама аз лоиҳаҳои бузурги иқтисодӣ то таҳкими эътимод ва болоравии устувории тамоми минтақа манфиати назаррас мебинанд.

Дар давраи пешомада идомаи ҳаракат дар ин масир ниҳоят муҳим аст. Унсури калидиро дар ин раванд ман дар таҳкими ҳувияти минтақавӣ мебинам. Ин ҳамон «каркаси» дохилист, ки Осиёи Марказиро ҳамчун як воҳиди ягона нигоҳ медорад ва самти рушди онро муайян месозад. Ҳувият нақши қутбнаморо мебозад: он ба кишварҳо имкон медиҳад, ки худ мустақилона афзалиятҳоро муайян кунанд, ҳадафҳои умумиро шакл диҳанд ва аз имкониятҳои пайдошаванда самаранок истифода баранд.

Аҳамияти стратегии минтақа имрӯз ба маротиб афзудааст. Осиёи Марказӣ на танҳо фазои умумии ҷуғрофӣ, бахусус ҳудуди канорӣ ё майдони рақобат аст — он як гиреҳи худкифои қудрат, маркази ҷалб ва платформаи мустақили муайянсозии дурнамои рушд ба шумор меравад. Ҳувияти минтақавии шаклгирифта ва пурқувват ба минтақа имкон медиҳад, ки ҳамчун субъекти стратегӣ баромад кунад, рӯзномаи худро ташаккул диҳад, талошҳоро муттаҳид созад ва ба натиҷаҳои устувор ноил гардад. Ин шароитро барои амалҳои ҳамоҳангшуда дар соҳаҳои калидӣ — аз таъмини амният, суботи энергетикӣ ва устувории экологӣ то логистикаи нақлиётӣ ва ҳамкории саноатӣ фароҳам меорад.

Имрӯз таҳкими ҳувияти минтақавӣ на рамзгароӣ асту на изҳороти холӣ. Ин пояи ояндаи Осиёи Марказӣ ҳамчун фазои мустақил, устувор ва таъсиргузор дар арсаи ҷаҳонӣ мебошад — фазое, ки қодир аст ба равандҳо таъсир расонад, рӯзномаро шакл диҳад ва манфиатҳои стратегии худро бо эътимод пеш барад.

АИ «Дунё».

ВОҚЕИЯТИ НАВИ ЎЗБЕКИСТОНИ НАВ: ИНТЕРНЕТИ БОСУРЪАТ, БОСИФАТ ВА ДАСТРАС

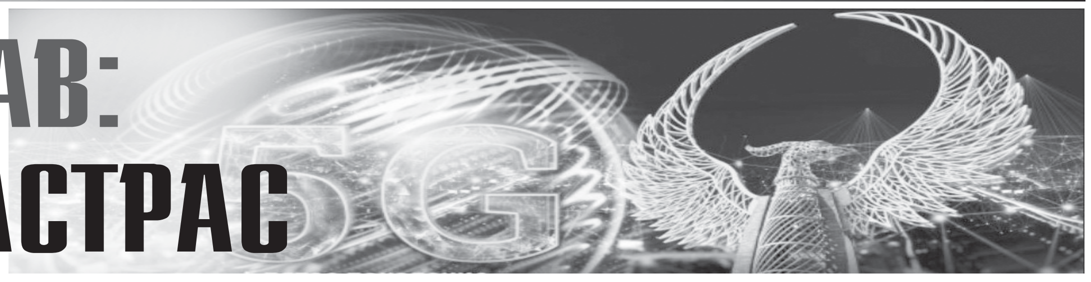

(Аввалаш дар саҳ.1).

Мустаҳкамшавии пойгоҳи ҳуқуқӣ

Дар чанд соли охир бо мақсади рушди босуръати инфрасохтори рақамӣ дар ҷумҳурӣ ва фароҳам овардани шароити зарурӣ барои баланд бардоштани сифати хидматрасонӣ, инчунин, афзунсозии сатҳи фарогирии масканҳои зисти аҳолӣ бо алоқаи мобилӣ якчанд ҳуҷҷати меъёрӣ имзо гардид.

Дар ин маврид метавон аз Фармони Президенти мамлакат «Дар бораи чораҳои тасдиқи Стратегияи «Ўзбекистони рақамӣ – 2030» ва татбиқи босамари он», қарорҳои Раисҷумҳур «Дар бораи чораҳои рушди босуръати инфрасохтори телекоммуникатсионӣ дар нуқтаҳои аҳолинишини Ҷумҳурии Ўзбекистон», «Дар бораи чораҳои рушди минбаъдаи инфрасохтори телекоммуникатсионии Ҷумҳурии Ўзбекистон», «Дар бораи чораҳои ба марҳилаи нав бардоштани соҳаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар солҳои 2022-2023» ва дигар қонуну фармоишҳо ёдовар шуд. Бояд гуфт, ки танҳо дар соли гузашта дар ин самт чанд санад имзо гардид. Аз ҷумла, 18 сентябри соли 2025 бо мақсади ҳавасмандгардонии фаъолияти сармоягузории операторони телекоммуникатсионӣ ва такмил додани тартиби пайвастани онҳо ба шабакаҳои байналмилалии интернет, Қарори Девони Вазирон «Дар бораи чораҳои иловагӣ оид ба марҳила ба марҳила либералӣ гардондани бозори телекоммуникатсия ва ташаккули бозори рақобат» тасдиқ гардид.

Дар асоси ин қарор, ба операторони телекоммуникатсионӣ, ки дар қаламрави ҷумҳурӣ шабакаҳои мобилӣ ва ноқилӣ доранд, ба тариқи санҷиш ҳуқуқ дода шуд, ки то 1 январи соли 2030 барои эҳтиёҷоти тиҷоратии худ ва хидматрасонӣ ба корбарон, ба таври мустақим ба шабакаҳои байналмилалии интернет бидуни мушкил пайваст шаванд.

Илова бар ин, 21 октябри соли гузашта Қарори Президент «Дар бораи чораҳои ҷорӣ намудани технологияҳои алоқаи моҳвораӣ бобати баланд бардоштани фарогирии алоқа дар минтақаҳои дурдасти ҷумҳурӣ» имзо шуд, ки аз ҳуҷҷатҳои муҳим дар ин самт мебошад.

Дар асоси қарор аз 1 январи соли 2026 дар доираи лоиҳаҳое, ки ба ташкили шабакаҳои алоқаи моҳвораии мадори миёна ва паст дар ҳудуди Ўзбекистон марбутанд, як қатор имтиёз дода шудааст. Аз ҷумла, овардани таҷҳизот, маҳсулоти барномавӣ, қисмҳои эҳтиётӣ ва ҷузъу томҳои воридотӣ аз пардохтҳои гумрукӣ ба муҳлати 5 сол озод карда шудаанд.

Метавон гуфт, ки дар заминаи ин фармону қарорҳо инфрасохтори рақамӣ дар ҷумҳурӣ рушд ёфта, тафовути рақамӣ байни шаҳр ва деҳот дар ҳадде кам шуд ва фарогирии минтақаҳои дурдаст бо хидматрасониҳои алоқа бамаротиб афзуд.

Фарогирӣ бо алоқаи мобилӣ ба 99,5 фоиз расид

Воқеан, бо гузашти замон интернет ба ҳаёт ва фаъолияти рӯзмарраи мо амиқтар ворид гардида, таъсири бештар пайдо мекунад. Дар партави ин, шумораи корбарони шабакаҳои иҷтимоӣ низ сол ба сол меафзоянд. Ва зиёд шудани теъдоди провайдерҳо, худ аз худ талаботро ба намуду ҳаҷми хидматрасониҳои интернетӣ бештар менамояд. Бинобар ин, ҳоло масъалаи бо интернети ноқилӣ ва мобилӣ пурра фаро гирифтани минтақаҳо аҳамияти хоса пайдо кардааст. Савол пайдо мешавад: дар мамлакати мо дар ин самт чӣ гуна чорабиниҳо амалӣ мешаванд? Сатҳи фарогирии маҳалҳои аҳолинишин бо алоқаи мобилӣ чӣ гуна аст?

– Бо мақсади баланд бардоштани сифати хидматрасониҳои телекоммуникатсионӣ ба аҳолӣ, соли 2025 ба таври иловагӣ 53,5 ҳазор километр хатҳои нахи оптикӣ гузаронида шуд ва дар натиҷа дарозии умумии онҳо ба 346,6 ҳазор километр расид, – иброз дошт сардори шуъбаи коммуникатсия ва шабакаҳои интиқоли Вазорати технологияҳои рақамӣ Обид Асадов. – Ин нишондиҳанда нисбат ба соли 2020 панҷ баробар бештар аст. Инчунин, барои беҳтар кардани сифати интиқоли интернет теъдоди портҳои насбшуда аз 2,9 миллион (2020), соли гузашта ба 6,3 миллион адад афзуданд. Маҳз дар натиҷаи чунин ислоҳот ва чорабиниҳои судманд, бино ба ҳолати анҷоми сол сатҳи фарогирии масканҳои зисти аҳолӣ бо алоқаи мобилӣ ба 99,5 фоиз расид.

Мавсуф зикр кард, ки соли 2020 дар саросари ҷумҳурӣ дар маҷмӯъ 31 740 истгоҳи пойгоҳӣ амал мекард. Дар натиҷаи корҳои бозсозӣ ва сохтмон ҳоло шумораи чунин истгоҳҳо ба 98 700 адад расиданд. Яъне 3,1 маротиба афзуданд. Илова бар ин, дар 96,2 фоизи роҳҳои автомобилгарди дорои аҳамияти байналмилалӣ ва давлатӣ ба алоқаи мобилӣ дастрасӣ пайдо шуд, барои аҳолӣ ва сайёҳон имконияти истифода аз интернет густариш ёфт.

– Боиси эътироф аст, ки тӯли чанд соли охир иншооти иҷтимоӣ, аз ҷумла, муассисаҳои таълими умумӣ, ташкилотҳои таълими томактабӣ, масканҳои тандурустӣ, ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаҳо ва нуқтаҳои такягоҳи милитсия 100 фоиз бо хидматрасониҳои интернети баландсуръат таъмин гардиданд, – илова кард О. Асадов. – Ҳамзамон, дар байни аҳолӣ хидматрасониҳои нави телекоммуникатсионӣ, чун MNP, VoLTE ва VoWiFi, ба таври васеъ маъмул гардиданд. Иқтидори умумии пайвастшавӣ ба шабакаи байналмилалии Интернет ба 4 400 Гбит/с. расонида шуд, ки ин нисбат ба соли 2020 (1200 Гбит/с.) 3,6 маротиба зиёдтар аст. Дар миқёси ҷумҳурӣ низ иқтидори пайвастшавӣ ба шабакаҳои магистралӣ дар сатҳи байнивилоятӣ то 600 Гбит/с. ва дар сатҳи байниноҳиявӣ то 60 Гбит/с. расонида шуд.

Рейтинги ҷаҳонӣ: суръат, сифат ва арзиш

Воқеан, ҳоло интернети мобилӣ ва хидмати алоқа на танҳо дар мулоқоти шахсӣ, балки дар тамоми соҳаҳо, аз ҷумла, таълим, тиҷорат, хидматҳои давлатӣ, савдои «онлайн», корбарии фосилавӣ ва фаъолияти иҷтимоӣ низ муҳим аст. Бинобар ин, дар раванди густариши фарогирии аҳолӣ бо алоқаи мобилӣ ва беҳтар кардани дастрасии онҳо ба интернет, сифат ва самарадории кор аҳамият ва афзалият дорад. Аз рақамҳои фавқуззикр аён мегардад, ки тӯли чанд сол дар кишварамон дар ин самт корҳои шоиста амалӣ гардидаанд. Ва боиси эътироф аст, ки ин ислоҳоти судманд ва чорабиниҳои муфид, бахусус, суръат, сифат ва арзиши алоқаи мобилӣ ва интернет на танҳо аз ҷониби ташкилоту муассиса ва мардуми кишвар, балки аз тарафи созмону ширкатҳои байналмилалӣ низ эътироф мегарданд. Аз ҷумла, Ўзбекистон соли гузашта дар рейтинги трекери танзими технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионии Иттиҳоди байналмилалии алоқа (ITU) бо ба даст овардани 72,5 хол аз зинаи G2 ба G3 гузашт.

Илова бар ин, тибқи маълумоти нашрияи Speedtest.net (Ookla), дар давраи солҳои 2020–2025 Ўзбекистон дар индекси ҷаҳонии «Speedtest Global Index» низ мақоми худро хеле беҳтар ва мустаҳкам намуд. Аз ҷумла, аз рӯи суръати интернети ноқилӣ 35 зина боло рафт. Яъне, аз мақоми 112 ба 77-ум баромад. Суръати миёнаи боргирӣ 89,89 Мбит/с.-ро ташкил медиҳад, ки ба сатҳи миёнаи ҷаҳонӣ (98,3 Мбит/с.) хеле наздик аст.

Нишондоди мамлакат аз рӯи суръати интернети мобилӣ низ хеле беҳтар шудааст: дар панҷ сол аз мақоми 133 ба 71-ум баромад.

Вақте сухан дар бораи арзиши интернет меравад, метавон гуфт, ки Ўзбекистон яке аз кишварҳои дорои интернети арзонтарин дар Осиёи Марказӣ ва ҳатто ҷаҳон ба шумор меравад. Дар раддабандии арзиши интернети мобилӣ барои соли 2025, ки Global Relocate таҳия кардааст, Ўзбекистон миёни 236 кишвар ва қаламравҳои вобаста дар ҷойи 22-юм қарор дорад. Мувофиқи иттилои ин шабака арзиши миёнаи 1 ГБ интернет дар кишвари мо 0,3 долларро ташкил медиҳад.

Барои муқоиса метавон гуфт, ки дар Қирғизистон 1 ГБ интернет 0,17 доллар арзиш дорад (ҷои 8-ум дар ҷаҳон), дар Қазоқистон — 0,41 доллар (ҷои 35-ум), дар Тоҷикистон — 1,65 доллар (ҷои 142-юм). Туркманистон дар қатори даҳгонаи давлатҳоест, ки нархи интернет гарон аст – ба ҳисоби миёна 11,42 доллар барои 1 ГБ (ҷойи 230).

Хулоса

Аз ин чанд сол муқаддам мардуми чанд деҳаи кӯҳпояи Нуратои вилояти Навоӣ на ба алоқаи мобилӣ ва на ба интернет дастрасӣ доштанд. Агар заруратe пеш ояд, ноилоҷ болои кӯҳ мебаромаданд ё ба поёни деҳа мефаромаданд: чунки дар баландӣ ва поёни деҳа мавҷи алоқа мавҷуд буд, аммо хеле суст. Бароҳат суҳбат кардан ва аз интернет истифода намудан, хеле мушкил буд. Аммо ҳоло дар ин деҳаҳо ширкатҳои «UZTELECOM» ва «Ucell» зеристгоҳҳои худро насб кардаанд ва мардум аз сатҳу сифати алоқаи мобиливу интернет мамнунанд. Дар дохили хона нишаста, метавонанд бо гӯшаи дилхоҳи ҷаҳон тамос бигиранд ва аз шабакаҳои иҷтимоӣ бидуни мушкилӣ истифода намоянд.

Воқеан, имрӯз дар мамлакат қариб гӯшае нест, ки аз алоқаи мобилӣ ва интернет маҳрум бошад. Он мушкилиҳое, ки чанд сол пеш сокинони деҳаҳои дурдаст бо чашми худ медиданд, имрӯз ба гузашта табдил ёфтаанд. Дастрасӣ ба алоқа ва интернет дигар имтиёз нест, балки ба бахше аз зиндагии ҳаррӯзаи онҳо табдил ёфтааст.

Бояд гуфт, ки ин пешрафт натиҷаи тасодуфӣ нест, балки самари ислоҳоти густурда ва сиёсати ҳадафмандонаест, ки қадри инсонро дар меҳвар қарор додааст. Имрӯз дар Ўзбекистони Нав ғояи хуби «Барои қадри инсон, барои бахти инсон» на танҳо шиор, балки ба як ҳаракату тамоюли пуриқтидор табдил ёфтааст, ки сатҳи зиндагиро на танҳо дар марказҳои шаҳру ноҳия, балки дар деҳоти дурдасту кӯҳпояҳо ҳам тағйир медиҳад. Ва маҳз дар ин замина, интернети босуръат, босифат ва дастрас ба воқеияти нави Ўзбекистони Нав табдил меёбад.

Фаридуни ФАРҲОДЗОД,
мухбири «Овози тоҷик».

9 январи соли равон аз ҷониби Маркази таҳлили ҷараёнҳои демократӣ таҳти ҳамкорӣ бо Кумитаи институтҳои демократӣ ва масъалаҳои рушди ҷамъияти шаҳрвандии Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис таҳти мавзӯи «Муроҷиатнома – барномаи стратегии сиёсати давлатӣ ва рӯзномаи ислоҳотро муайянкунанда» суҳбати даврӣ ташкил карда шуд.

МУРОҶИАТНОМА – ОИНАИ СИЁСАТИ ДАВЛАТӢ ВА РӮЗНОМАИ ИСЛОҲОТ

Дар чорабинӣ вакилони Сенат, депутатҳои Палатаи қонунгузорӣ ва Шӯроҳои маҳаллӣ, экспертҳои марказҳои тадқиқотиву таҳлилӣ, созмонҳои ғайридавлативу ғайритиҷоратӣ, намояндагони аҳзоби сиёсӣ ва Иттиҳодияи маҳаллаҳои Ўзбекистон, ходимони ВАО иштирок намуданд.

Суҳбати даврӣ бо мақсади муҳокимаи аҳамияти стратегии Муроҷиатномаи Президент Шавкат Мирзиёев ба Олий Маҷлис ва халқи Ўзбекистон дар рушди минбаъдаи мамлакатамон, дар ба ҳаёт татбиқ намудани ташаббусҳои он муайян намудани вазифаҳои долузарбе, ки дар назди палатаҳои парлумон, Шӯ-роҳои маҳаллӣ, маҳалла ва Институтҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ истодаанд, ташкил карда шуд.

Иштирокдорон оиди самтҳои устувори сиёсати давлатие, ки дар Муроҷиатнома муайян гардидаанд, аҳамияти амалии ислоҳот, механизмҳои ба ҳаёт татбиқ намудани онҳо, ҳамчунин аз рӯи дар ин ҷараён иштирок намудани институтҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ фикру мулоҳизаҳо баён намуданд.

Аз ҷумла, директори Маркази таҳлили ҷараёнҳои демократӣ Азамат Пардаев оиди вазифаҳои устуворе, ки дар Муроҷиатнома марбут ба пурзӯрсозии ҳисобдории фаъолияти парлумон ва депутатҳо сухан ба миён овард ва таъкид намуд ба ҳамдигар вобаста ва мутассилии ислоҳи идоракунии давлатӣ, пурзӯрсозии кушодӣ ва ҳисобдорӣ дар ҷамъият, ташаббусҳое, ки ба васеъсозии иштироки шаҳрвандон дар ҷараёнҳои қабул кардани қарорҳо нигаронида шудаанд, боз ҳам аҳамиятнок мебошанд.

Хусусан, ба соли 2026 ном гузоштани «Соли рушди маҳалла ва пешрафти ҷамъият» ғояи асосии Муроҷиатномаро равшан ифода намуд.

Ислоҳотро танҳо тавассути идоракунии марказӣ не, балки дар маҳалҳо бо иштироки институти маҳалла ва мақомоти намояндагии маҳаллӣ ба амал татбиқ намудан такягоҳи иҷтимоии ислоҳоти демократиро мустаҳкам менамояд, боварӣ байни давлат ва ҷамъиятро таҳким мебахшад.

Раиси Кумитаи Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис Гулрух Аъзамова, депутати Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис Абдулло Асловов ва дигарон таъкид сохтанд, ки дар солҳои охир оиди фаъолияти Шӯроҳои маҳаллӣ бештар аз 700-то ҳуҷҷати қонунгузорӣ аз нав дида баромада ва зиёда аз 300 ҳуҷҷат мақбул гардонида ва ҷамъ 300 ваколат марбут ба ҳалли масъалаҳои муҳими ҳаёти ҷамъиятию давлатӣ ба Шӯроҳои маҳаллӣ гузаронида шуд.

Суҳбати даврӣ дар формати мулоқоти кушод сурат гирифт. Дар фуроварди он иштирокдорон изҳор намуданд фикру таклифҳое, ки баён шуданд, дар ба амал татбиқ намудани вазифаҳои дар Муроҷиатномаи Президент муайяншуда аҳамият касб хоҳанд намуд.

М. ШОДИЕВ,
мухбири
«Овози тоҷик».

СОЛИ УМЕД ВА ОРЗУҲОИ НАВ

Навъе Президент таъкид кард, яке аз муҳимтарин тамоюлҳои мустаҳкамнамоии сулҳ ва осудагӣ дар мамлакат кушодадилии иҷтимоию динӣ дар ҷамъият мебошад. Дар мамлакатамон тамоми халқҳо, намояндагони конфессияҳо, ки дар муҳити дӯстиву ҳамгароӣ умр ба сар мебаранд, мисли узви як оилаи бузург буда, Ўзбекистонро хонаи умумӣ мешуморанд ва дар равнақи ин диёр саҳм мегузоранд. Онҳо бойигарии калони мо мебошанд, хулоса кардааст роҳбари давлат.

Дар муассисаҳои таълими умумии мо таълим бо ҳафт забон аст. Барномаҳои телерадиоӣ бо дувоздаҳ забон пахш мешаванд. Рӯзномаву маҷаллаҳо низ бо забонҳои гуногун аз нашр мебароянд.

Корҳое, ки бобати таҳкими муносибатҳои байнимиллӣ ва ҳамҷиҳатӣ дар мамлакати сермиллати мо ба амал бароварда мешаванд, қобили тавaҷҷуҳанд. Дар ҳузури Кумитаи муносибатҳои байнимиллӣ ва масъалаҳои кор бо ҳамватанони хориҷӣ 157-то маркази мадании миллӣ, бештар аз 2000 созмони динӣ мансуб ба 16 кофессия фаъолият мебаранд. Худи ҳамин рақамҳо далел бар он, ки дар мамлакат тамоюли кушодадилӣ чи қадар устувор аст.

Ҳанӯз соли 2021 бо мақсади боз ҳам мустаҳкамнамоии риштаҳои меҳру оқибат дар байни халқҳои гуногунмиллат Қонуни Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи муайянсозии Рӯзи дӯстии халқҳо» қабул гашт. Акнун ҳар сол дар мамлакатамон 30 июл ҳамчун «Рӯзи дӯстии халқҳо» таҷлил карда мешавад.

Соли 2025 дар арафаи ин ид бо ташаббуси роҳбари давлат боз як амали хайр сару сомон ёфт – дар Боғи дӯстӣ воқеъ дар пойтахт растаҳои 22 маркази мадании миллӣ кушода шуд. Имрӯз ин маскан ба маънои ҳақиқӣ ба тимсоли ҷамъияти бисёрмиллат дар кишвари мо табдил ёфтааст. Дар маҷмӯаи мазкур якчанд иншооти дуошёнаи хушнамуд қомат рост кардааст. Ҳар як бино инъикосгари арзишҳои маданӣ ва меъмории миллии халқҳои гуногун мебошад. Олами маънавӣ, рангорангии фарҳангии мардуми сермиллат низ дар иншооти нав муҷассам.

Инак, павилонҳо дар муддате, ки сипарӣ гашт, ба чорабиниҳои фарҳангиву маънавӣ мизбонӣ намуд. Аз ҷумла, тадбири идона ба муносибати фарорасии Соли нави 2026 дар ҳамин маскан муташаккилона сурат гирифт.

Растаҳои мазкур дар баробари мустаҳкамсозии ҳамҷиҳатии дохилӣ дар ба роҳ гузоштани равобити дӯстонаи байналхалқӣ саҳм мегузорад. Дар ин ҷо барои дар доираи ҳамкории маданӣ ба роҳ гузоштани ҳамкориҳо бо хориҷиён лоиҳаҳои муштарак низ ба амал бароварда мешаванд. Имрӯз ин маҷмаа иборат аз иншооти меъмории якдигарро такрорнакунанда ба рамзи дӯстӣ ва рафоқати халқҳои гуногунмиллат табдил ёфтааст.

Соли 2021 таҳти қарори Девони Вазирон нишони сарисинагии «Дӯстии халқҳо» таъсис дода шуд. Ҳар сол дар арафаи Рӯзи дӯстии халқҳо ходимони мақомоти давлатии маҳалливу хориҷӣ, созмонҳои ғайридавлатию ғайритиҷоратӣ, субъектҳои соҳибкорӣ, вакилони соҳаи иҷтимоӣ ва расонаҳои ахбори оммавӣ, ки дар кори мустаҳкамнамоии дӯстӣ ва ҳамҷиҳатии халқҳоямон ҳиссаи муносиб мегузоранд, бо ин нишони сарисинагӣ тақдир мешаванд.

Маркази миллии мадании тоҷикони ҷумҳурӣ низ дар қатори дигар марказҳо баҳри амалӣ гардондани вазифаҳое, ки бобати мустаҳкамсозии муносибатҳои бародарона, таҳкими дӯстӣ ва ҳамгароӣ, эҳтироми якдигар, зинда доштани анъанаҳои миллӣ ва арзишҳои маънавии ба халқҳоямон хос гузошта шудаанд, муттасил ҳаракат менамояд. Мо бо иштироки фаъолон дар асоси нақшаҳои пештар муайянгашта забон ва адабиёти миллӣ, маданият ва урфу одатҳои аҷдодиамонро тарғиб ва ташвиқ менамоем. Китобҳои тоҷикӣ таҳти ҳомигии марказ аз рукни «Накҳати сухан» рӯйи чоп мебинанд. Чанде пеш маҷмӯаи ҳикояҳои адибаи сурхондарёӣ Ўғилой Ҷӯрабоеваро ба табъ расонда, муаррифии онро дар маҳалли зисти муаллиф доир намудем. Саъйи мо дар роҳи боз ҳам қавитар гардондани робитаҳои фарҳангии маданӣ ва адабӣ дар доираи байналхалқӣ низ самара мебахшад. Ба наздикӣ китоби нави Шоири мардумии Тоҷикистон Фарзона бо унвони «Саҳарнам» таҳти ҳомигии мо аз чоп баромад. Барои муташаккил сурат гирифтани рӯнамоии он омодагӣ мебинем. Ҳамчунин ният дорем вохӯриҳои адибони тоҷики Тошканд ва вилояти Суғдро дар ду ҷониб ташкил намоем.

Воқеан, яке аз муҳимтарин вазифаи Маркази мадании мо боз ҳам наздиктар гардондани муносибот байни ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ, хоссатан мазмуни тоза бахшидан ба ҳамҷиҳатии бародарони азалӣ – тоҷикону ўзбекон мебошад. Ду халқе, ки дар давоми асрҳои зиёд дар як сарзамин, дар муҳити ягонаи фарҳангӣ ба сар бурда омадаанд, воқеан ҳам «як халқи ба ду забон ҳарфзананда» мебошанд. Дӯстӣ, устодиву шогирдии ниёҳои бузургамон Ҷомию Навоӣ нафақат қаринии ду аллома ва шоири бузург, балки рамз ва ифодагари маънавии халқҳои тоҷик ва ўзбек мебошанд.

Вақтҳои охир муносибатҳои дӯстона ва ҳамкорӣ дар соҳоти гуногун ба давраи нав баромад. Ин ҳамкорӣ нафақат дар соҳаҳои сиёсиву иқтисодӣ,балки дар ҷабҳаҳои гуногуни ҳаёт, аз ҷумла, дар риштаҳои маданиву фарҳангӣ падидор мегардад, ки аз ин халқҳои гуногунмиллати ду ҷониб бисёр мамнунанд.

Халқҳои Ўзбекистону Тоҷикистон ва дигар кишварҳои минтақа нафақат аз ҷиҳати ҷуғрофӣ,балки аз рӯйи нуқтаи назар ва андеша, умумияти таърих, арзишҳо ва урфу одатҳои аҷдодӣ ҷиҳатҳои зиёди умумӣ доранд. Ин сарзамин макони ягонаи маънавӣ низ мебошад дар роҳи пиёдасозии ормонҳои милливу умумиинсонӣ. Ба туфайли саъю ҳаракати якҷои сарони ду кишвар, намоён шудани иродаи қатъии сиёсати онҳо дар роҳи расидан ба мақсадҳои бузург ва аз ҷониби онҳо ба имзо расидани Декларатсия оиди мустаҳкамсозии дӯстӣ ва тифоқии абадӣ марраҳои баланд забт шуданду мешаванд. Ҳамкориҳои амалии ба ҷонибҳо манфиатбахш ба дараҷаҳои нав мебароянд.

Иродаи сиёсии роҳбари давлат дар ҷодаи даст ёфтан ба тифоқиву рафоқат ба муҳити маънавӣ ва ҳамзистии осоиштаи халқҳои минтақа низ таъсир гузошта, кушодадилӣ, меҳру оқибат байни миллат ва халқиятҳо, ҳамҷиҳативу эҳтироми тарафайн ба давраи нав ворид мегардад. Хато намешавад агар гӯем, ки яке аз поягузорони ғояи нави «Рӯҳи Осиёи Марказӣ» маҳз роҳбари давлати мост.

Вохӯрии сарони Ўзбекистон, Тоҷикистон ва Қирғизистон дар Хуҷанд яке аз воқеаҳои муҳими сиёсии соли 2025 дар ҳаёти халқҳои минтақа арзёбӣ гашт ва ифодаи амалии «Рӯҳи Осиёи Марказӣ» қарор гирифт. Ин рӯҳ пойдевори сулҳ, ҳамҷиҳатӣ ва бинои муносибатҳое эътироф гашт, ки дар асоси ҳамкориҳои ба ҷонибҳо манфиатбахш гузошта шудааст. Боз як воқеаи муҳим он ки дар сарҳадҳои се давлат «Стеллаи дӯстӣ» устувор гардид. Ин обида нафақат нуқтаи ҷуғрофӣ, балки тимсоле қарор гирифт, ки дилҳои се бародархалқро ба ҳам мепайвандад.

Ба наздикӣ роҳбарони се давлат Шавкат Мирзиёев, Эмомалӣ Раҳмон ва Садир Ҷапаров барои саҳми бузургашон баҳри таъмини сулҳ ва таҳкими амният ба Мукофоти байналхалқии сулҳ ба номи Лев Толстой тақдир шуданд. Дар чорабинӣ ба ин муносибат нақши онҳо дар имзо шудани Декларатсияи Хуҷанд ва ҳиссаи бузургашон дар таъмини амнияти минтақаи Осиёи Марказӣ алоҳида таъкид гашт.

Роҳбари давлати мо дар Муроҷиатномаи худ ба Олий Маҷлис ва мардуми Ўзбекистон, аз ҷумла, қайд карда гузашт, ки моҳи марти соли 2025 дар Хуҷанд сарони Ўзбекистон, Тоҷикистон ва Қирғизистон бори аввал ба шартномаи таърихӣ дар бораи нуқтаҳои пайванди ҳудудҳои давлатии се кишвар имзо гузоштанд ва «Баённома дар бораи дӯстии абадӣ»-ро қабул карданд...

Инак, соли 2026 низ фаро расид. Умедворем ин сол низ бо воқеаҳои муҳим бой ва соли башоратбахш дар ҳаёти мамлакат ва халқҳои бисёрмиллати мо қарор мегирад. Чи дар кишвари рӯ бар ривоҷи мо, чи дар минтақа ва чи дар дунё корҳои муҳим дар роҳи мустаҳкамнамоии пояҳои дӯстӣ ва рафоқат байни халқҳо самараи дилхоҳ мебахшанд.

Гуландом СУБҲОНОВА,
раиси Маркази
мадании тоҷикони
ҷумҳурӣ.

Ба ҷойи табрик

ЧУ ЁРИ МУВОФИҚ БУВАД ДАР БАРАТ...

1. Хабари хушу гуворо

Баъди он ки роҳи оҳанро убур намуд, мошин ба тарафи чапи роҳи калони Фарғона – Қува тоб хӯрда, дар дами дарвозаи оҳанин истод.

– Ба назарам, ҳавлии шумо гуфтагӣ ана ҳамин аст, – гуфт ронанда.

Вақте аз мошин фаромадам, якбора даричаи дарвоза кушода шуд ва Каримҷонака бо лабханди ба худаш хос ба истиқболам баромад.

– Хуш омадед, бародар! Аз дидоратон хеле сарфарозам, – гуфт ӯ бо лутф ва маро вориди ҳавлӣ раҳбаладӣ намуд.

Хотираам фанд надиҳад, тақрибан понздаҳ ё шонздаҳ сол пеш меҳмони соҳибони ин ҳавлӣ шуда будам. Маро Масъуди Мирзо ва Олимҷон Ҳусайнов ҳамроҳӣ мекарданд. Ҳарду таҳти сарпарастии Каримҷон Муҳиддинов масъулияти таълиф ва пахши гуфторҳои тоҷикии радиои вилоятро бар дӯш доштанд. Саҳни ҳавлӣ хеле васеъ менамуд, аммо ҳоло боз чанд дари дигар иморат сохтаанд, ки дар натиҷа саҳни ҳавлиро андак «дуздидааст».

Дар як гӯшаи мизи дарози болояш анвои гуногуни долони дароз рӯ ба рӯйи ҳам нишастем. Каримҷонака даст ба дуо бардоштанд ва бори дигар «Хуш омадед» гӯён пиёлаи чойи гармро ба ман дароз карданд.

– Дуруду паёми маъмурияти «Овози тоҷик» ва ин китобро барои шумо ва завҷаи муҳтараматон армуғон овардам. Шумо ва мухбирони дигари рӯзнома, ки баъди меҳнати пурмаҳсул дар шаҳри Тошканду соири вилоятҳои ҷумҳурӣ даври пирӣ меронед, ҳамеша дар дилу дидаҳо қарор доред, – гуфтам ба соҳибхона ва китоби «100-солагии Овози тоҷик»-ро дароз кардам.

– Ташаккур! Аз чунин таваҷҷӯҳ банда хеле сарфарозам, – даст рӯйи сина гузошта гуфт Каримҷонака.

Ҳувайдо буд, ки вайро ин хабар ва тақдими китоб хеле шоду масрур намуд ва дар замири ӯ оташи ифтихорро шӯъла занонд.

– Албатта, баъди солҳои дароз зуҳури чунин илтифоту мурувват ва меҳрубонӣ нисбат ба кормандони собиқи худ танҳо мояи ифтихор аст, – изофа намуд Муҳиддинов.

Вай соҳиби чанд мукофот, аз ҷумла нишонҳои «Шуҳрат», «Яксолагии истиқлоли Ӯзбекистон» ва «Собиқадори меҳнат» дараҷаи 1-ум мебошад.

2. Ҳақи устодӣ дошт ӯ

Дар ҷараёни радду бадали фикрҳо Каримҷонака чанд бор номи Тешабой Қодиров ном шахсро ба ёд овард ва гуфт, ки вай аз тоҷиктаборони деҳаи Аввали ноҳияи Фарғона, солҳои дароз дар Кумитаи радиошунавонии вилоят (ҳоло бахши вилоятии Садову симои Кумитаи миллии садову симои ҷумҳурӣ) ифои вазифа менамуд. Аз таҷрибаи ғании Қодиров аксарият баҳраманд гаштаанд. Вай ба кадрҳои ҷавон ҳамеша муроқибат мекардааст.

– Тобистони соли 1981-ро ҳаргиз фаромӯш намекунам. Мактаби олии ҳизбии Тошкандро хатм намуда, ба Фарғона баргаштам. Дар даҳлези Кумитаи радиошунавонӣ бо Тешабойака рӯ ба рӯ омадам. Баъди аҳволпурсии муқаррарӣ ибрози хушҳолӣ кард, ки таҳсил дар мактаби ҳизбиро бо сари баланд ба анҷом расонидам, – изҳор намуд Каримҷонака.

Маълум шуд, ки гап сари ҷойи зист рафтааст ва Тешабойака гуфтааст, ки аризае навишта, ба Кумитаи иҷроияи шаҳр бурда супорад. Ҳамин ҳавлие, ки Каримҷонака бо аҳли оилааш зиндагӣ мекунад, маҳз натиҷаи ҳамон як гуфтугӯи кӯтоҳ бо Қодиров будааст.

Каримҷонака аз хидматҳои беғаразӣ Қодиров ба ашхоси зиёд бо эҳтироми хос ёдоварӣ кард. Ба гуфтаи ӯ, ин марди солору хоксор, аммо соҳиби гапу кори худ иштирокчии Ҷанги дуюми ҷаҳон, яке аз қаламкашони маъруфи вилоят маҳсуб мешуд, ки ҳоло дар қайди ҳаёт нест.

– Дар ҳақиқат, чунин шахсиятҳо, ки барои сабук кардани мушкилоти дигарон аз таҳти дил ҷидду ҷаҳд мекунанд ва осудагии дигаронро осудагии худ медонанд, дар ҷомеа ангуштшумор буданд. Месазад, ки дар бораи Тешабой Қодирови шодравон, ки аз худ номи нек боқӣ мондааст, дар рӯзномаи «Овози тоҷик» матлабе чоп кунед, – гуфт Каримҷон Муҳиддинов.

3. Зани хуби фармонбари порсо...

– Модарам зодаи шаҳристони Риштон, баъди издивоҷ бо падарам то охири ҳаёт дар деҳаи Пидиргони Сӯх зиндагӣ кардаанд. Дар замони мо пеш аз издивоҷ рӯбарӯшавии арӯсу домод, тақдими гулдаста ва даъват ба тарабхона ба хаёли ҳеҷ кас намеомад. Ҳамаи кор бо хосту қарори волидайни ду тараф иҷро мешуд. Хонадоршавии ману Салимахон маҳз ҳамин тавр сурат гирифтааст, – гуфт Каримҷонака.

Салимахон Муҳиддинова форигуттаҳсили мактаби миёнаи рақами дуюми шаҳристони Риштон ба номи Мавлоно Абдураҳмони Ҷомӣ мебошад. Ин мактабест, ки таҳсил дар он асосан ба забони тоҷикӣ сурат мегирифт ва маъруфтарин муассисаи таълимии тоҷикии ноҳияи Риштон маҳсуб мешуд.

Ба гуфтаи апаи Салимахон аввал техникуми молияи Тошкандро хатм намуд ва чанд муддат дар Иттиҳодияи тандурустии вилоят ба сифати иқтисодчӣ кор кард. Сонӣ маҷбур шуд, ки табдили касб намояд.

– Вақте ки риштаи ҳаётамро бо Каримҷон Муҳиддинов пайвастам, ба Омӯзишгоҳи таълими томактабии Марғелон ба хондан даромадам. Баъди таҳсил фаъолиятамро дар кӯдакистони рақами 10-уми шаҳри Фарғона, ки марбути Комбинати бофандагӣ мебошад, ба ҳайси мураббӣ шурӯъ намудам ва тайи даҳ сол бевосита ба парваришу тарбияи кӯдакони синни томактабӣ шуғл варзидам, – мегӯяд Салимахон Муҳиддинова.

(Давомаш дар саҳ.4).

Барои ҷаҳони муосир одат шудааст, ки натиҷаро бубинад: неру, инфрасохтор, рушди саноат. Вале пушти ҳамаи ин кори мураккаб ва қариб ноаёне меистад, ки дар умқи чанд километр зери замин анҷом мегирад. Дар бораи он, ки муҳандиси қабати замин чӣ гуна зери заминро «мефаҳмад», равандҳои печидаро идора мекунад ва дар коркарди кон аз технологияи навин истифода мебарад, мо бо муҳандис Шореҳ ТАҒОЕВ суҳбат кардем.

«ҲАР ОН ЧӢ ДАР РӮЙИ ЗАМИН АСТ, АЗ УМҚИ ОН САРЧАШМА МЕГИРАД»

Шореҳ Тағоев дар мактаби рақами 43-юми ноҳияи Нурато, пас аз он дар филиали Донишгоҳи нафту гази ба номи Губкин дар шаҳри Тошканд таҳсил намудааст. Магистратураро дар Маскав хатм кард. Шореҳ солҳои донишҷӯйӣ дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ оиди фанҳои техникӣ иштирок намуда, ба гирифтани 21 медал (7 тилло, 8 нуқра ва 6 биринҷӣ) мушарраф гаштааст. Алъон, ӯ ҳамчун муҳандиси қабати замин дар ширкати «Сурхонгаз» фаъолият дорад.

– Шореҳ, бисёр вақт мегӯянд, ки ҳама чизе, ки мо дар рӯйи замин дорем, аз умқи он оғоз мешавад. Аз нигоҳи муҳандиси қабати замин ин андеша то чӣ андоза дуруст аст?

– Ин андеша комилан дуруст аст. Қаъри замин пояи энергетика ва саноат мебошад, аммо он худ аз худ чизе намедиҳад. Захираҳо танҳо он вақт ба арзиш табдил мeёбанд, ки инсон онҳоро дуруст ва босаводона истихроҷ карда тавонад. Муҳандиси қабати замин маҳз дар марзи табиат ва истеҳсолот қарор дорад: ӯ меомӯзад, ки қабати замин чӣ гуна рафтор мекунад, флюидҳо (моеъу газҳо) чӣ гуна ҳаракат мекунанд ва қарорҳое қабул менамояд, ки самаранокии истихроҷро барои даҳсолаҳо пеш муайян мекунанд.

– Роҳи шумо ба сӯйи ин касб аз куҷо оғоз ёфт?

– Фикр мекунам, ҳама чиз аз оила ва муҳити кӯдакӣ оғоз мешавад. Ба ман бахт ёр буд, ки дар муҳите калон шудам, ки дониш ва тафаккури муҳандисӣ қадр мешуд. Волидон, хешовандон ва омӯзгорони ман одамони босавод буданд, бисёре аз онҳо фанҳои дақиқ – математика, физика, химияро дарс медоданд ва ҳамзамон ба геология ва омӯзиши зери замин шавқ доштанд. Падарам муҳандис буд, баъдан омӯзгор шуд ва ҳамеша амалӣ будани донишро таъкид мекард. Дар оила зуд-зуд масъалаҳои сохтори замин, ҷустуҷӯйи захираҳо, иртиботи илм ва фаъолияти воқеӣ баррасӣ мешуд. Ҳамаи ин тадриҷан дар ман шавқу ҳавас ба зери замин ва вазифаҳои муҳандисиро шакл дод.

Идомаи мантиқии ин роҳ интихоби донишгоҳи ихтисосии нафту газ гардид, ки дар он шавқ ба касби огоҳона табдил ёфт. Ҳанӯз дар солҳои донишҷӯйӣ ба ман натанҳо кор бо параметрҳои ҷудогона, балки дарки низом ҳамчун як кулл ҷолиб буд: қабати замин чӣ гуна ташкил шудааст, дар он кадом равандҳо мегузаранд ва онҳо чӣ тавр бо ҳам вобастаанд. Ин майл бо фаҳмиши мукаммал маро ба соҳаи муҳандисии таҳияи конҳо овард.

– Кай дарк кардед, ки моделсозӣ қисми калидии кори шумо мешавад?

– Ин фаҳмиш тадриҷан пайдо шуд. Аввал таҷрибаомӯзиҳо буд, кор бо додаҳои промислӣ, иштирок дар лоиҳаҳои воқеӣ. Баъдан моделҳои аввалини геологӣ ва гидродинамикӣ пайдо шуданд. Дар ин марҳила равшан шуд, ки моделсозӣ абзори универсалӣ аст: он имкон медиҳад, ки додаҳои парокандаро ба тасвири ягона ҷамъ оварем ва дар асоси он қарорҳои асоснок қабул кунем.

– Пас аз хатми донишгоҳ чӣ гуна ба соҳа ворид шудед?

– Мисли аксари муҳандисон – аз вазифаи ибтидоӣ. Ман ба таҳлили додаҳо машғул будам, дар сохтани моделҳо иштирок мекардам, ба лоиҳаҳои ҳамкасбони таҷрибадор кӯмак мерасондам. Ин давра бисёр муҳим буд, зеро масъулиятро меомӯзонад. Вақте дарк мекунӣ, ки пушти ҳисобҳои ту чоҳҳои воқеӣ, сармоягузорӣ ва амният меистад, муносибат ба кор тамоман дигар мешавад.

– Имрӯз шумо ба чӣ кор машғул ҳастед? Кори худро бо суханҳои одӣ чӣ гуна тавсиф мекунед?

– Вазифаи асосии ман кам кардани номуайянист. Мо маълумоти геологӣ ва технологиро таҳлил мекунем, модел месозем ва мекӯшем бифаҳмем, ки дар қабати замин воқеан чӣ мегузарад. Ин махсусан барои конҳои мураккаб муҳим аст, ки дар онҳо додаҳои мустақим каманд ва нархи хато хеле баланд. Ҳар қадар фаҳмиш дақиқтар бошад, ҳамон қадар таҳия самараноктар ва бехатартар мешавад.

– Чаро имрӯз муҳандисон маҷбуранд дар шароити номуайянии зиёд кор кунанд?

– Зеро давраи конҳои «осон» гузаштааст. Ҳоло объектҳое таҳия мешаванд, ки умқи бузург доранд, геологияашон мураккаб аст, коллекторҳои тарқишдор ва гузаронандагии паст доранд. Дар чунин шароит ба як сенария такя кардан мумкин нест, бояд чанд роҳи ҷараёни ҳолатҳоро баррасӣ кард ва омода буд, ки бо ворид шудани маълумоти нав қарорҳо ислоҳ шаванд.

– Кадом технологияи муосир ба шумо дар ин кор кӯмак мекунанд?

– Имрӯз мо фаъолона аз абзорҳои рақамии таҳлили додаҳо, моделсозии ададӣ ва усулҳои зеҳнии коркарди иттилоот истифода мебарем. Технологияҳои нав имкон медиҳанд бо ҳаҷми бузурги додаҳо кор кунем, қонуниятҳои пинҳонро ошкор гардонем ва моделҳои воқеитар созем. Ин имкониятҳои муҳандисро нисбат ба он чӣ 10-15 сол пеш дастрас буд, хеле зиёд мекунад.

– Метавонед намунае аз истифодаи чунин равишҳоро дар амал биёред?

– Яке аз лоиҳаҳое, ки мо рӯйи он кор дорем, ба пешгӯии тарқишдории қабати замин дар умқи зиёда аз 4 километр вобаста аст. Ченкуниҳои мустақим дар чунин умқ хеле каманд, аммо маҳз шикастаҳо дар бисёр ҳолатҳо самаранокии истихроҷро муайян мекунанд. Мо равиши комплексиро истифода мебарем: маълумоти геологӣ-геофизикӣ, гидродинамикӣ ва додаҳои ғайримустақимро як ҷо мекунем, то тасвири эҳтимолан дурусттарини сохтори қабати замин ба даст ояд.

– Яъне шумо амалан чизеро барқарор мекунед, ки бевосита диданаш номумкин аст?

– Бале, маҳз ҳамин тавр. Кори муҳандиси қабати замин аз бисёр ҷиҳат ба бозсозии таҳлилӣ монанд аст. Мо додаҳои парокандаро ҷамъ мекунем, гипотезаҳоро месанҷем, сенарияҳоро муқоиса мекунем ва қадам ба қадам ба тавсифи воқеъбинтарини зери замин наздик мешавем. Ин кори душвор аст, аммо аз нигоҳи зеҳнӣ хеле ҷолиб.

– Ин ба истеҳсолот чӣ таъсири амалӣ дорад?

– Таъсир хеле мустақим ва ченшаванда аст. Моделҳои дақиқтар имкон медиҳанд ҷойгиркунии чоҳҳоро беҳтар интихоб кунем, технологияҳои таъсиррасонӣ ба қабатҳои замин (идоракунии фишор ва ғайра)-ро дуруст интихоб намоем, хавфҳоро коҳиш диҳем ва коэффитсиенти истихроҷро баланд бардорем. Дар ниҳояти кор ин ҳама ба иқтисодиёти лоиҳа ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ таъсир мерасонад.

– Оё метавон гуфт, ки соҳаи нафту газ бештар технологӣ мешавад?

– Бешубҳа. Имрӯз қарорҳо ҳар чӣ бештар бар асоси додаҳо, моделсозӣ ва таҳлили маҷмӯӣ қабул мешаванд. Ин соҳа пешгӯишаванда қобили идора дар давраи дарозмуддат устувортар мегардад.

– Муҳандиси қабати замин дар оянда чӣ гуна бояд бошад?

– Ин ихтисоси касби васеъ аст. Ӯ бояд геология ва физикаи равандҳоро амиқ дарк кунад, вале ҳамзамон бо абзорҳои рақамӣ, моделҳо ва усулҳои таҳлили боэътимод кор карда тавонад. Муҳандиси муосир натанҳо амалгаро, балки таҳлилгар низ ҳаст.

– Шуморо дар касб чӣ бештар ангеза медиҳад?

– Дарки бузургии вазифаҳо. Ту ба қаъри Замин – яке аз мураккабтарин низомҳои табиат кор мекунӣ ва мефаҳмӣ, ки қарорҳои ту ба равандҳои воқеии истеҳсолӣ ва рушди иқтисод таъсир мерасонанд. Ин ба ҳисси масъулияти кас меафзояд.

– Агар кори худро ба як ҷумла тавсиф кунед, он кадом хоҳад буд?

– Мо равандҳои пинҳонии қаъри заминро ба қарорҳои фаҳмо ва идорашаванда дар рӯйи Замин табдил медиҳем.

Мусоҳиб
Ӯзбакбойи РАҲМОН,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Дар мактаби миёнаи рақами 22 шаҳри Навоӣ марҳилаи вилоятии озмуни ҷумҳуриявии «Духтарони авлоди рақамӣ» баргузор гардид.

Дар ин марҳила 77 нафар духтарони боистеъдод, ки дар марҳилаҳои шаҳрӣ ва ноҳиявӣ натиҷаҳои хуб нишон дода буданд, бо лоиҳаҳои инноватсионии худ иштирок карданд. Иштирокчиён ғояҳо ва ҳалли худро, ки бо истифода аз технологияҳои муосири рақамӣ таҳия шуда буданд, муаррифӣ намуданд.

Дар доираи озмун лоиҳаҳо дар самтҳои интеллекти сунъӣ, таълим, тағйирёбии иқлим ва иқтисоди сабз баҳогузорӣ шуданд.

Дар охир ғолибон ҳуқуқи иштирок дар марҳилаи ҷумҳуриявии озмунро соҳиб гардиданд. Ёдовар мешавем, ки ғолибони марҳилаи ниҳоӣ имкони саёҳати таҳсилӣ ба давлатҳои хориҷиро ба даст медароранд.

Хидмати матбуоти ҳокимияти вилояти Навоӣ.

Соли рушди маҳалла ва пешрафти ҷамъият

ҲАЗРАТИ ШОҲМОТ АЗ ХАЙМАР

Рӯзҳои истироҳати Соли нав буд, ки телефони мобилиам занг зад. Гӯшакро бардоштам.

– Ман, Ҳазрат Имомов, аз маҳаллаи Хаймар, шогирди падаратон, – худро муаррифӣ намуд мусоҳибам. – Пагоҳ дар маҳаллаи мо ба муносибати Рӯзи муҳофизони Ватан мусобиқаи бонуфузи шоҳмот баргузор мешавад, мо шумо, мухлиси ашаддии ин бозии шавқангезро ба он даъват мекунем. Ҷоиза ҳам дорад. Розигӣ додам.

Воқеан, дар бораи маҳаллаи Хаймари ноҳияи Самарқанд ҳанӯз айёми бачагӣ солҳои 60-70-уми асри гузашта аз модаркалони раҳматиам Тоҷиой Пардаева, ки раиси деҳшӯрои Хаймар буданд, нақлу ривоятҳои зиёд шунида будам ва дертар ҳамчун хабарнигор маводи ҷолибе ҳам ҷамъ намудам.

Дертар, вақте падари бузургворам Ҳасан Наҷмиддинов (рӯҳашон шод бод!) дар мактаби миёнаи рақами 95-уми ба номи устод Мирзо Турсунзода (ҳоло рақами 12)-уми деҳаи Хаймар мудир таъин гардиданд, ман ҳамчун хабарнигор дар анҷуманҳои гуногуни фарҳангии таълимгоҳи мазкур ширкат меварзидам. Хосатан, агар аз Тоҷикистон ё Афғонистон меҳмонони олиқадр оянд, падарам маро ҳам таклиф мекарданд. Вохӯриҳои шавқангезро бо устодони сухан чун Ҷалол Икромӣ, Боқӣ Раҳимзода, Фазлиддин Муҳаммадиев, Гулчеҳра Сулаймонӣ, Лоиқ Шералӣ ва дигарон то ҳол дар хотир дорам, ки базми шеъру ғазалхонӣ, суруду оҳангҳои дилнишин авҷ мегирифт. Дар маркази деҳа гузошта шудани муҷассамаи шоири зиндаёд, шаҳиди диёри афғон Хуршед Қамар воқеаи таърихӣ гардид. Боиси ифтихору хушнудист, ки алҳол маҳаллаи Хаймар туфайли сиёсати дурандешонаи сарвари давлат ободу зеботар гардид. Бояд гуфт, ки ин мусобиқаи шоҳмот бо ташаббусу дастгирии Ҳазрат Имомов сол то сол ривоҷу равнақ мeёбад. Ҳоло бо ғайрату талошҳои ӯ дар маҳалла мактаби шатранҷ бунёд шуда, қариб сад нафар писаракону духтараконро аз гирду атрофи маҳалла барои омӯхтани асрори он ҷамъ овардааст.

Ба муносибати Рӯзи муҳофизони Ватан мусобиқаи бонуфузи шоҳмот баргузор гардид. Дар он аз шаҳру ноҳияҳои вилоят варзишгарони зиёд барои ба даст овардани туҳфаҳои хотиравӣ ва мукофотпулӣ талош варзиданд.

Дар оғози мусобиқа ҷонишини раиси маҳалла Раҳмонқул Ҳамроқулов, гроссмейстери байналхалқӣ Тоҳирҷон Воҳидов, ҷонишини раиси федерасияи шоҳмоти вилоят Илҳом Эргашев, устоди соҳибтаҷриба Бахтиёр Акобиров, устоди Донишгоҳи давлатии Самарқанд Абдуваҳҳоб Воҳидов, собиқадори таълим Муҳаммад Султонмуродов ва дигарон ба варзишгарон комёбиҳо таманно намуданд.

– Муроҷиатномаи Президенти мамлакат, муҳтарам Шавкат Мирзиёев ба Маҷлиси Олӣ ва мардуми Ӯзбекистон ҳамчунин «Соли рушди маҳалла ва пешрафти ҷамъият» эълон гардидани соли нав, бешубҳа, барои тараққии ҷамъият хидмат хоҳад кард, – иброз дошт Ҳазрат Имомов. – Барои ба мо, варзишгарон, эътироф гардидани комёбиҳои назарраси шоҳмотбозони номдорамон Ҷавоҳир Синдоров, Нодирбек Абдусатторов ва дигарон хушоянд аст. Имсол дар Самарқанд бозиҳои олимпӣ оид ба шоҳмот баргузор хоҳад шуд. Дар он шоҳмотбозони самарқандӣ ҳам шарафи Ӯзбекистонро ҳимоя мекунанд.

Умед дорем, ки шогирдони мактаби мо низ замоне дар мусобиқаҳои бонуфузи байналхалқӣ ширкат варзида, номи деҳаи Хаймар ва ноҳияи Самарқандро маълуму машҳур мекунанд.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти Самарқанд.

Минбари донишҷӯй

ВАТАНПАРВАРӢ: АЗ СУХАН ТО АМАЛ

Ватан барои ҳар як инсон арзиши муқаддас дорад. Ватан танҳо сарзамине нест, ки мо дар он ба дунё омадаем, балки маконест, ки тақдири инсон, андеша ва орзуҳои ӯ бо он пайванд мегиранд. Аз ин рӯ, мафҳуми ватанпарастӣ набояд дар суханҳои зебо ва шиорҳои баланд маҳдуд гардад, балки пеш аз ҳама, дар рафтори амалии шаҳрвандӣ ва дар эҳсоси масъулиятшиносӣ ифода ёбад.

Ҳарчанд бисёр касон худро ватанпараст, ватандӯст ҷилва медиҳанд, дар амал каманд онҳое, ки онро бо рафтору кирдори хеш собит кунанд. Дар асл барои ватандӯст иҷро кардани корҳои бузург шарт нест. Ҳар амали поку ҳалол, ҳар иқдоми хубу нек ва ҳар хидмати кӯчаке, ки ба манфиати ҷомеа анҷом дода мешавад, нишони равшани ватанпарастист.

Ватан зодгоҳи муқаддас аст, аз ин рӯ мақоми онро ба мақоми шахси аз ҳама азиз – модар баробар дониста, Ватан-Модар мегӯем. Ватан моро чун модар бо ҳазорон орзую умед ба воя мерасонад, то ҳангоми таҳдид кардани хатаре варо бо дилу ҷон ва тамоми вуҷуд ҳифз намоем, нагузорем, ки душмани бадният хоки муқаддасашро нопоку тороҷ кунад. Мо ватандӯстиро бояд аз ниёгони баору номуси хеш, ба мисли Шерак, Восеъ, Тумарис, Ҷ. Мангубердӣ ва дигарон омӯзем, ки дар роҳи озодии Ватан ҷони худро фидо кардаанд.

Шукр, ки Ватанамон – Ӯзбекистон орому озод ва аз давлатҳои саодатманд аст. Президент ва ҳукумат барои осудагиву фаровон зиндагӣ кардани халқамон тамоми шароитро муҳайё мекунанд. Бо вуҷуди ин, нафароне ҳастанд, ки ношукранд, доим меноланд, аз корҳои хуб ҳам хатову айб меҷӯянд. Албатта, айб ҷустану айбдор кардан осон аст. Вале агар ҳар кас вазифаи худро софдилона иҷро ва қонунро эҳтиром намояд, дар ҷамъият бетараф набошад, ҷомеа пеш меравад, яъне ватандӯстӣ дар амал аст, на дар сухан. Боз як ҷиҳати ватандӯстӣ ин пос доштани забон аст. Ватанпарастӣ аз арҷгузорӣ ба забони модарӣ оғоз меёбад, касе, ки забонашро хор мекунад, ба решаи миллати худ табар мезанад, ватанпарвару ватанхоҳ буда наметавонад.

Ватан решаи ҳастӣ, ҳусни эҳтиром ба забони модарӣ, хотираҳои кӯдакӣ ва орзуҳоиояндаи мост. Ҳар шаҳрванде, ки барои пешрафти ҷомеа, тарбияи насли солим ва ҳифзи арзишҳои миллӣ саҳм мегузорад, ватанпарасти ҳақиқист. Зеро, Ватане, ки фарзандони бедордил дорад, ҳаргиз хору заиф намегардад.

Муаттар АБДУЕВА,
магистранти бахши аввали
Донишгоҳи давлатии Ҷиззах.

Бахтиёри ҶУМЪА

ҲИКОЯҲО БАРОИ КӮДАКОН

САМБӮСАИ НИМХӮРДА

Сагча гурусна буд. Аз назди қуттии партови сари роҳи пиёдагардон мегузашт. Ба димоғаш бӯйи луқмаи гӯштину равғанин расид.

Бӯй аз даруни қуттӣ меомад.

Сагча ду пойи пешашро ба лаби қуттӣ гузошт. Таги қуттии партов боло шуд ва тамоми коғазу шишаҳои пластикӣ, пӯчоқи пиставу хасрӯбаҳои гуногун ва майда-чуйдаҳои дигар ба замин рехтанд. Дар байни онҳо нимхӯрдаи самбӯсае ҳам буд. Партовҳои паҳну парешони атрофи қуттӣ ба чашми роҳгузарон бад менамуд. То ин ҳолатро касе набинад, сагча самбӯсаро ба даҳон гирифта, роҳи гурезро пеш гирифт.

Зеро самбӯсаро дар ягон ҷойи хилват, баҳузур, бемалол нӯши ҷон карданаш мумкин буд.

МУСОБИҚА

Озармеҳри панҷсола ҳамроҳи бобояш дар болои кати рӯйи ҳавлӣ меховбид. Ин бегоҳ ҳам ӯ ба рӯйи ҷогаҳ дароз кашид. Ҳанӯз бобояш наомада буд.

Дар осмони софи тобистон моҳи пурра бараъло ба чашм мерасид. Ба ҷойи нур гӯё аз моҳ шир мерехт. Гирду атрофи он пури ситора буд.

Озармеҳр ба як ситораи рахшон дурудароз нигарист. Ба назараш чунин намуд, ки ситора ба вай чашмак мезанад. Вай ҳам чашмак зад. Ситора ҳам. Гӯё бо якдигар мусобиқа карданд. Ин амал чанд дақиқа давом кард, касе намедонад.

Дар ин мусобиқа ситора ғолиб омад. Озармеҳр ҷурғот барин ба хоби ширин рафт.

ЧУ ЁРИ МУВОФИҚ БУВАД ДАР БАРАТ...

(Аввалаш дар саҳ.3).

Ӯ бист соли ҳаёташро ба иҷрои вазифаи мудири кӯдакистон бахшидааст. Ҳатто дар мавсими пахтачинӣ, бо мусоидати шавҳараш чанд шабу рӯзро дар бошишгоҳҳои саҳроӣ гузаронидааст.

– Падарам Бобоҷон Носиров коргари совхоз буданд. Модарам – Қаноатхон кадбонуи хона. Ҳарду бо тарбияи фарзандон ҳамеша ҷиддан машғул шудаанд. Ману шавҳарам аз маслиҳатҳояшон хеле баҳра бурдаем. Наметавонам, ки аз собиқ котиби райком ва муаллими забон ва адабиёти тоҷик Ҷӯрабой Маҳкамов ёдовар нашавам. Он кас ҳамеша мегуфтанд, ки забони модарии худро ҳифз кунем ва нагузорем, ки он аз байн равад. Аммо афсӯс, ки ҳоло аз мактабҳои тоҷикии Риштон ному нишон боқӣ намондааст, – мегӯяд Салимахон Муҳиддинова.

Ҳамзамон байти Саъдӣ ба ёдам расид:

Зани хуби фармонбари порсо,
Кунад марди дарвешро подшо.
Бирав, панҷ навбат бизан бар дарат,
Чу ёри мувофиқ бувад дар барат.

Кори радио хуб пеш меравад

Каримҷонака ба шуъбаи тоҷикии Ширкати садову симои вилоят ба кор ҷалб шудани донишҷӯйи аълохони Донишгоҳи давлатии Фарғона Фархунда Мандоноваро хеле фоли нек арзёбӣ кард. Вай гуфт, ин духтараки дидадаро ва садояш марғубу дилрабо барои рангин шудани барномаҳои «Армуғон»-и радио талоши зиёд ба харҷ медиҳад. Ҳамзамон донандаи хуби забони давлатӣ аст.

– Солҳои пеш гуфторҳои тоҷикӣ, ӯзбекӣ ва русии радиои вилоят аввал сабт мешуд ва баъд онро дар мавҷи ҳаво пахш мекарданд. Аммо соли сеюм аст, ки барномаи «Армуғон» ба таври зинда, ҳафтае се-чаҳор маротиба дар мавҷи ҳаво пахш мешавад. Дар ин ҷода хидмати Фархунда беназир аст, – мегӯяд бо қаноатмандӣ Муҳиддинов.

Тавре ки вай боз таъкид меварзад, гоҳ-гоҳ ба идораи садову симои вилоят сар зада, бо Фархунда дар бораи беҳбуди барномаҳои тоҷикии радио, ба мусоҳиба ҷалб намудани одамони касбу кори гуногун, ки аз табори тоҷикон ҳастанд, маслиҳату машварат медиҳад ва ӯ онро бо ҷону дил қабул мекунад.

Дарвоқеъ, барномаҳои тоҷикии Кумитаи радиошунавонии вилоят охири солҳои 60-уми қарни гузашта роҳандозӣ шудааст. Аммо баъди 43-соли фаъолият бо сабабҳои гуногун ин садо хомӯш шудааст. Моҳи апрели соли 2011, вақте ки нигорандаи ин сатрҳо ба ҳайси муҳаррир ба ширкати садову симои вилояти Фарғона ба кор пазируфта шудам, бо кумаки устод Муҳиддинов аввалин амале, ки анҷом додам, барқарор кардани гуфторҳои тоҷикии ин радио буд.

– Ҳоло барномаи «Армуғон» дар байни тоҷикони вилоятҳои водии Фарғона, вилояти Суғди Тоҷикистон ва вилояти Ботkenти Қирғизистон мухлисони зиёд дорад, – мегӯяд Муҳиддинов.

Расму ойинҳо чаро аз байн меравад?

– Баъзан ба фикр фурӯ меравам ва дилам беихтиёр ба расму ойинҳоямон месӯзад, ки бо мурури замон аз байн меравад. Ба таври мисол, агар касе шуморо ба туй ё ягон маросими хурсандии худ хабар карданӣ бошад, даъватномаро тавассути телеграм бароят мефиристад. Аммо пеш ба маросими хатнасурии фарзандон соҳибтӯй ё вакилаш меомад ва ду нони танӯрӣ дода, шуморо ба тӯй хабар мекард, – бо ҳавас ба ёд меорад собиқ мухбири «Овози тоҷик».

Тавре вай меафзояд, баъди тановули ош ва нозу неъмат соҳибхона ҳатман ба нишони эҳтиром ба калонсолон дар чорсуе дутоӣ нон баста медод ва онҳоро бо иззату икром гусел мекард. Ба гуфтаи ҳамсуҳбати мо ҳатто шахсоне, ки бар асари беморӣ ё азодорӣ наметавонанд ба маросим ҳозир шаванд, аз оши тӯй бенасиб намемонданд. Соҳибхона дар як табақ ҳаққи онҳоро мефиристод. Чунин расму ойин дар замири одамон меҳру мурувват пайдо мекард, ки дар бисёр минтақаҳо аз байн рафтааст.

– Дуруст аст, ки баъзе одамон маросимҳоро хеле бодабдаву бошукӯҳ мегузаронанд ва он ба сабқати ғайрирасмӣ табдил меёбад. Шояд қарори махсуси танзими маросимҳо ба дабдабабозиҳои зиёд хотима бахшад, – мегӯяд бо умед Муҳиддинов.

Гапталошӣ ва рашк ба некӣ намеанҷомад!

– Зиндагӣ маҷмӯаи бешу камист, ҳаёти одамӣ аз пастиву баландиҳо иборат аст. Дар айни ҳол даҳҳо оиларо мисол овардан мумкин аст, ки бар асари нофаҳмиҳо, муноқишаву низоъҳои беасос рӯ ба парокандагӣ овардаанд. Чунин ҷудошавиҳо ҷомеаи моро ба нигарониҳо мувоҷеҳ намудааст, – мегӯянд зану шавҳар.

– Оё дар байни шумо ягон ихтилофи назар ба вуқӯъ пайвастааст?

– Шавҳарам мардеанд қобили эътимод, меҳрубону соҳибмаърифат ва меҳвоннавоз. Дар маҳалла соҳиби обрӯ мебошанд. Айб аст, ки байнамон ягон муноқиша ё гапталошӣ сурат гирад, зеро ҳар гуна муноқиша, муомилаву муносибати бади зану шавҳар ба фарзандон таъсири манфӣ мерасонад, дилашон аз зиндагӣ сард мешавад. Хосатан, дар назди келин рӯй додани чунин ҳодиса кори аз ҳама безеб ва ногуфтаниву носутуданӣ аст, – посух медиҳад апаи Салимахон.

– Рашк барои ману ҳамсарам ва тамоми аъзои хонаводаамон бегона аст. Ҳамеша ба фарзандон насиҳат мекунем, ки аз балои рашк эмин бошанд, фирефта шуда оилаи худро ба вартаи барбодшавӣ мубтало накунанд, – ба ҳарфҳои ҳамсараш илова намуд Каримҷонака.

Ногуфта намонад, ки ду духтари онҳо машғули зиндагии озоду ободи худ мебошанд ва зуд-зуд аз ҳоли падару модар ва хусуру хушдоман хабар мегиранд. Писари ягонаашон – афсари шуъбаи корҳои дохилӣ Қаҳрамонҷони 43-сола. Вай байни ҳамхидматон соҳиби обрӯву эътибор гаштааст. Келинашон Ҳафизахонро аҳли маҳалла ҳамчун ҷавонзани баодобу накӯном мешиносанд. Писару келин соҳиби ду писару як духтар шудаанд ва набераҳо низ ба бобову момои худ меҳру муҳаббат нишон медиҳанд.

– Ба бахти ману завҷаам ҳаргиз чашми бад нарасад, – туф-туфкунон мегӯяд бо табассум Каримҷон Муҳиддинов, ки имрӯзҳо ба синни муборaки 75 қадам мениҳад ва сӯйи ҳамсараш менигарад.

Вай ҳар як ҳарфи шавҳарро бо сухан ё имои сар тасдиқ менамояд. Ман бошам, бо як бағал таассуроти хубу гуворо ва табъи аъло ҳавлии Каримҷонака ва Салимаапаро тарк мекунам.

Мирасрор АҲРОРОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».
Вилояти ФАРҒОНА.

Мавзӯи доғи рӯз

Ҳавои олуда ё ифлос аз мушкилоти хеле ҷиддии замони мост, ки нафақат ба саломатии инсон, балки боз ба ҳолати иқлими ҷаҳонӣ таъсири бад мерасонад. Партови корхонаҳои саноатӣ, воситаҳои нақлиётӣ ва фаъолияти хоҷагиҳои деҳотӣ дар худ хелҳои мухталифи касифкунандаи ҳаворо доранд, ки аз зарраҳои хурд то гази гармхонаҳоро дарбар гирифта, дар ҳаво ва муҳит ҷараёнҳои табииро тағйир медиҳанд. Ин моддаҳо ба бештар шудани асорати бади гармхонаҳо мусоидат мекунанд, ки боиси боло рафтани ҳарорати миёнаи сайёра ва дар тамоми ҷаҳон сабабгори тағйир гардидани обу ҳаво мешаванд.

АСОРАТИ ҲАВОИ ОЛУДА БА ИҚЛИМ

Касифшавии ҳаво ва иқлим ба якдигар зич вобаста буда, низоми мураттаберо фароҳам меоваранд, ки вай ба ҳаёти сайёраи Замин таъсир мегузорад. Буғҳо, зарраҳо ва газҳое, ки бинобар фаъолияти инсон ба ҳаво партов мешаванд, нафақат сифати ҳаворо бад мекунанд, балки боз ба ҷараёнҳои иқлим таъсири ҷиддӣ мерасонанд.

Манбаъҳои ифлоскунандаи ҳаво гуногунанд, онҳо ҳам омилҳои табиӣ ва ҳам антропогениро дарбар мегиранд. Хурӯҷи вулқонҳо, сӯхтори ҷангал, гирдбоди чангу ғубор, фаъолияти биологии рустанӣ ва ҳайвонот аз ҷумлаи манбаъҳои табиии он ба шумор меравaнд.

Вале бояд гуфт, ки бобати афзудани сатҳи моддаҳои заҳролудкунанда, ки ба иқлим таъсири ҷиддӣ мерасонанд, маҳз фаъолияти инсон нақши калидӣ мебозад.

Сӯхтори канданиҳои сӯзишворӣ дар энергетика, саноат ва нақлиёт, партови ҷараёнҳои истеҳсолӣ, ҳамчунин хоҷагиии қишлоқ манбаъҳои асосии антропогенӣ ба шумор мераванд. Ин ҷараёнҳо боиси партови гази ангидрид, метан ва оксиди нитроген гардида, ба афзудани ҳодисаҳои нохуши обу ҳаво ва иқлим сабабгор мешаванд.

Олудашавии ҳаво ҳам ба иқлими ҷаҳонӣ ва ҳам ба иқлими минтақавӣ асорати ҷиддӣ мегузорад, сабаби тағйироте мешавад, ки ба низомҳои экологӣ ва ҳаёти одамон таъсири бад мерасонанд. Инро мо дар мисоли пойтахти ҷумҳурӣ – Тошканд низ мушоҳида мекунем. Олудашави ҳавои Тошканд дар тӯли солҳои охир ба дараҷае расид, ки Президенти мамлакатро зарур омад ба ин мушкилот дахл намояд.

Дар ҷамъомаде, ки ба наздикӣ бо иштироки Президент Шавкат Мирзиёев баргузор шуд, бобати беҳсозии вазъи экологии пойтахт чораҳои бетаъхир ва фармоишоти ҷиддӣ қабул карда шуданд. Чунончи, барои беҳтар намудани вазъи экологии Тошканд чораҳое пешбинӣ гардиданд, ки ба мубориза зидди чангу олудашавии ҳаво нигаронида шудаанд.

Инҳо, пеш аз ҳама, аз кабудизоркунӣ, яъне зиёд кардани қитъаҳо, пӯшиш ва хиёбонҳои сарсабз иборат буда, аз вазифаҳои афзалиятнок ба ҳисоб мераванд. Мақсад аз он на камтар аз 25 фоизи ҳудуди шаҳрро кабудизор кардан аст.

Муборизаи зидди чангу ғубор низ аз вазифаҳои аввалиндараҷа таъин гардид. Устувор кардани низомҳои обпошӣ ва ҳавзҳо барои шустани нақлиёти автомобилие, ки ба шаҳр ворид мешаванд, аз ин ҷумла мебошанд.

Таъкид шуд, ки назорати иншооти саноатӣ, зиёд намудани ин назорат аз болои фаъолияти корхонаҳои саноатӣ низ барои коҳиш додани миқдори партови моддаҳои зарарнок муҳим мебошанд.

Пӯшида нест, ки нақлиёт ҳам аз ҷумлаи воситаҳои олудакунии ҳавои шаҳр аст. Бинобар ин коҳиш додани асорати нохуши нақлиёти автомобилӣ ба экологияи пойтахт бояд яке аз вазифаҳои аввалиндараҷа ҳисобида шавад.

Президент таъкид намуд, ки барои поксозии ҳаво ва муҳити пойтахт бояд нисбати ин мушкилот чораҳои мунтазам коркард шаванд, зеро ин барои ҳифзи саломатии шаҳрвандон хеле муҳим мебошад.

Аз ин рӯ бобати иҷрои ҳарчи зудтару беҳтари ин вазифаҳо ва ҳалли мушкилот комиссияи махсус созмон дода шуд, ки бояд ҳам қарорҳои кӯтоҳмуддатро дар доираи иқтисодиёти «сабз», аз ҷумла мубориза ба муқобили оқибатҳои инверсия ва тирбанд коркарда бароянд, ҳам ҳар рӯз барои аз байн бардоштани манбаъҳои олудакунии ҳаво, ошкор намудани онҳо рейдҳо баргузор кунад.

Вазифа гузошта шуд, ки дар ин бобат сиёсати хеле фаъол ба роҳ монда шавад, то дар соҳа рушди устувор ба даст ояд.

Ораш АКАБОЕВ,
донишҷӯйи соли чоруми Донишгоҳи давлатии забонҳои ҷаҳони Ӯзбекистон.

СУХАНОНИ ҲИКМАТОМЕЗИ БУЗУРГОН

Мехоҳам машҳур бошам, зеро шуҳрат хушбахтист аммо мехоҳам судманд бошам, зеро судманд будан вазифа аст.

Виктор ГЮГО.

Насиҳат дар назди мардум насиҳат нест, таҳқир аст.

Алӣ ибни АБУТОЛИБ.

Ҳеч кас ба андозаи касе, ки ҳақиқатро мегӯяд, мавриди нафрат қарор намегирад.

АФЛОТУН.

Одамӣ то вақте ба дигарон ниёз дорад, фурӯтан ба назар мерасад. Аммо ҳамин, ки ниёзаш бартараф шуд, худи воқеияшро нишон медиҳад.

Франсуа де-ЛОРАШФУКО.

Девона ҳамонест, ки худро идора карда наметавонаду дигаронро идора кардан мехоҳад.

ПУБЛИЙ.

На ҳеч инсоне дӯсти ту ва на ҳеч инсоне душмани туст. Балки ҳар инсоне муаллими туст.

Ҷуброн Халил ҶУБРОН.

Инсонҳо дар ду ҳолат чеҳраи воқеии худро нишон медиҳанд: аввал ин, ки комилан ба хостаҳои худ расида бошанд, ё бидонанд, ки ба хостаҳояшон намерасанд.

СУҚРОТ.

Ҳар як кас хонаи дарбастаест, ки танҳо бо муҳаббат метавон ин дарро боз кард.

Натанаэл УЭСТ.

Замоне, ки ёдгириро бас кардӣ, шурӯъ ба мурдан мекунӣ. Ёдгирӣ зинда будан аст.

Алберт ЭЙНШТЕЙН.

Дар кишваре, ки тартибот ҳаст, дар амалу гуфтор далер бош. Дар кишваре, ки тартибот нест, дар амал далер бош, вале дар гуфтор ҳуш дор.

КОНФУТСИЙ.

Замоне фаро мерасад, ки хирадманд сукут меварзад, нодон сирри худро фош месозад ва бадкор амал мекунад.

Иво АНДРИЧ.

Дар ҷомеаи бемор ростгӯ манфур аст. Зеро ҳақиқат оинаест, ки чеҳраҳоро урён мекунад. Ва бештари мардум аз дидани худашон безоранд.

Артур ШОПЕНГАУЕР.

Ҷаҳолат бештар аз доноӣ эҳсоси амният эҷод мекунад.

Чарлз ДАРВИН.

Донае, ки рушд кардан нахоҳад, ҳар чи қадар обу офтоб бидиҳед, ба он андоза мегандад.

Бузург АЛАВӢ.

Шодӣ ҳолате гузаро нест, балки тавоноии таҳаммули андӯҳ аст. Фақат рӯҳе, ки ранҷро шинохта, метавонад биxандад.

Зигмунд ФРЕЙД.

Тарҷума ва таҳияи

А. СУБҲОН.

Дар Боғи миллии «Боботоғ», воқеъ дар ноҳияи Узуни вилояти Сурхондарё, бойчечак шукуфт.

БОЙЧЕЧАК ШУКУФТ

Сол то сол, дар натиҷаи тағйирёбии иқлим, ба мушоҳида мерасад, ки бойчечак – гуле, ки аз омади баҳор дарак медиҳад, барвақттар мешукуфад.

Шукуфтани бойчечак, аз як тараф, аз фаро расидани фасли навсозӣ дарак дода, ба дилҳо шодию хурсандӣ бахшад, аз ҷониби дигар, бар асари болоравии ҳарорат, сол ба сол ва рӯз то рӯз ҷиддитар гардидани мушкилоти экологиро ифода менамояд.

Бойчечак сиёҳгӯш гиёҳи бисёрсола буда, ба оилаи пиёзгулҳо мансуб аст ва аз 7 то 20 сантиметр меёзад. Он асосан дар моҳҳои феврал-март мешукуфад ва мева медиҳад. Бойчечак дар минтақаҳои биёбонӣ ва адирҳо, дар хокҳои ҳосилхез, регзор ва санглох мерӯяд.

Бо вуҷуди ин, рӯзҳои сарду барфолуди зимистон ҳанӯз дар пешанд. Умед дорем, табиат боз ҳам моро бо барфу борон, ки манбаи фаровониву неъматанд, баҳраманд месозад.

Сурайё НОРМАНӢ.
Вилояти СУРХОНДАРЁ.

Дар ҷевони китоб

«ДУ ҒИЗО»

Дар ҳамин ҷо бамаврид аст, ки аз китоби «Пандҳои Афлотун» иқтибосеро оварем: «Замоне, ки Афлотун дар Юнон мактаб сохт, мардум савол карданд, ки духтаронро ба мактаб бифиристем ё писаронро?

Афлотун гуфт: «Агар писаронро ба мактаб бифиристед, аз ҳар хонавода як нафар босавод хоҳанд шуд ва агар духтаронро бифиристед, тамоми юнониҳо босавод мешаванд».

Сайёра аз хурдӣ ба мутолиаи китоб, шунидани афсонаву ривоят ва азёд кардани шеъру суруд шавқи зиёд дошт. Муҳити оила, бахусус, китобхонӣ ва ривояту афсонагӯиҳои модари меҳрубонаш – холаи Зӯҳро ба дили кӯчаки ӯ нисбат ба китоб меҳри беандоза гузошт.

Сайёра Муродова мактаби миёнаи рақами 43-юми ноҳияи Нураторо бо баҳоҳои хубу аъло хатм намуда, ба омӯзишгоҳи педагогии Хуҷанд ҳуҷҷат супурд ва хушбахтона, донишҷӯ гардид. Солҳои 1988 -1991 дар омӯзишгоҳ таҳсил гирифт ва бо ихтисоси мураббии муассисаи томактабӣ ба зодгоҳ – деҳаи Эҷ баргашт. Фаъолияти кориашро дар боғчаи кӯдаконаи «Чашма»-и деҳа оғоз намуд.

Сайёра вақтҳои холии худро бо хондани китоб, рӯзномаву маҷалла ва машқи шеър мегузаронад.

– Барои он, ки шеъре, суруде ё таронае нависӣ, то кӯдак хонаду фаҳмаду дар хотир бигирад, муаллим будан шарт нест. Гап дар сари он ки кӯдакро модар хонанда мекунад, на шоир, нависанда ё адиб. То замоне, ки модар дасту остин барзада, фарзандашро таълим надиҳад, омӯзгор аз ӯҳдаи хонанда карданi шогирд намебарояд. Ин фикр хатост, ки вазифаи мактаб таълим додан асту вазифаи падару модар – тарбият. Дар таълиму тарбияи кӯдакон бештар аз ҳама модар масъул аст. Баъзан мегӯянд, ки дар кишваре, ки сатҳи зиндагии мардум паст аст, бачаҳо соҳиби савод намешаванд. Ба фикри ман ин хатост. Дар ҳар давру замон ва дар ҳар гуна шароит фарзанд метавонад соҳиби одоби хуб ва савод шавад, ки ин ба муҳити оиладорӣ вобаста аст. Бояд ҳар як оила соҳиби маърифат шавад, – мегӯяд Сайёра дар яке аз суҳбатҳо, – китоби бачагонаро бояд аввал модар мутолиа кунад, чун фаҳмиду писандид, ба фарзандаш тавсия диҳад.

Афсӯс, ки ин кори душвор аст, на ҳар модар карда метавонад. Куҷост модари хушҳавсалаи босавод?! Ғами фарзандро хӯрдан танҳо ин нест, ки либоси тоза пӯшонӣ ва таоми лазиз ба наздаш гузорӣ. Ғизои маънавӣ-чӣ? Ин кор танҳо ва аввал аз оила оғоз мешавад.

Сайёра дуруст мегӯяд. Таълиму тарбия аз оила сарчашма мегирад. Муаллим ба тарбия, таълим, рафтору гуфтор ва одобу ахлоқи фарзандону набераҳо эътибори ҷиддӣ медиҳад.

Ба қарибӣ китоби Сайёра Муродова бо номи «Марҷонакҳои ман» дар хонаи табъу нашри «Poytaxt exculisive» таҳти таҳрири шоир А. Субҳон рӯйи чопро дид.

Сайёра кӯдаконро дӯст медорад. Дар шеърҳояш ба онҳо дӯст доштани зодгоҳ, забон, миллат, падар, модар, дӯсту бародар ва гиромидошти арзишҳои миллиро меомӯзонад. Аз ҷумла, дар шеъри «Ду ғизо» чунин мегӯяд:

Очаҷони меҳрубон,
Канд аз танӯр якта нон.
Дар сумкаи мактабӣ,
Биандохтам нисфи он.
Он ғизои моддӣ шуд,
Маънавӣ – дарси забон.
Ду ғизо комилам кард,

Шукри ҳар ду дар ҷаҳон.
Раҳмат ба устодонам,
Раҳмат ба модари ҷон.

Дар шеъри «Марҷонакҳои ман» кӯдаконро ба шаддаи марҷон ташбеҳ додааст:

Марҷонаком ранг ба ранг,
Риштаҳояш сафедранг.
Бисту панҷто марҷонам,
Пайванди дилу ҷонам.
Даҳ писари барноям,
Даҳ духтари тиллоям.
Ҳар яке марҷон шумо,
Дар пайкарам ҷон шумо...

Дар боғчаи бачагонаи «Чашма» ҳарчанд барномаву машғулиятҳо ба забони давлатианд, мураббӣ талош меварзад, ҳар як дарси худро бо забони модарии кӯдакон гузарад.

Албатта, барои кӯдакон чунин китобҳои бачагона заруранд. Ба Сайёра парвозҳои эҷодии беш аз пеш хоҳонем.

Саодат БЕКНАЗАРОВА,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ӯзбекистон таҳти рақами 0003 ба рӯйхат гирифта шудааст.
Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-128.
Адади нашр 3154. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр — офсет, андозаи А-2.
1 2 3 4 5 6
ISSN 2010-7757

Муҳаррири навбатдор: М. Шодиев.
Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тӯхтаева.
Мувофиқи ҷадвал — 21.00
Ба чоп супурда шуд — 20.30

Нишонии мо:
100011 ш.Тошканд, кӯчаи Навоӣ, 30, ошёнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ».
Нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.